

Finna-konsortiorryhmän 19.6.2018 työpajan TULOKSET

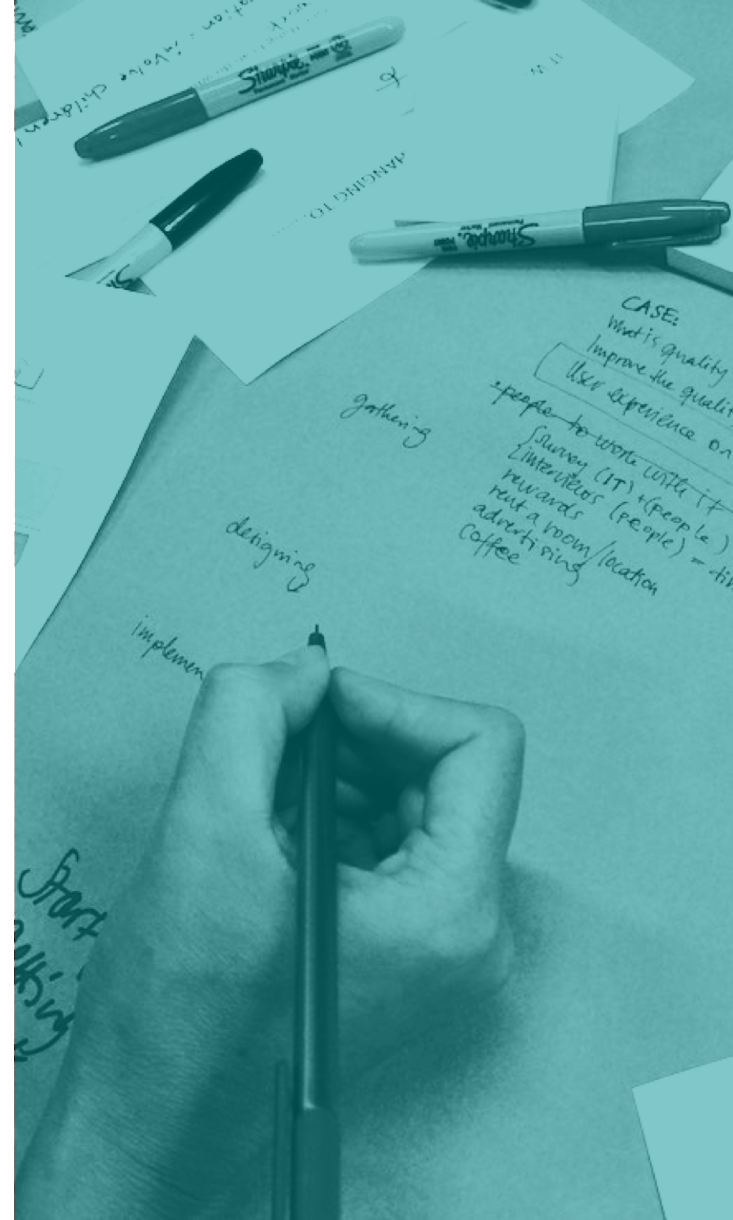
SISÄLTÖ:

TEEMAT - TULOKSET - JOHTOPÄÄTÖKSET

Heli Kautonen - 6.9.2018 - Finna konsortiorryhmän kokous

Muistin virkistämiseksi...

- Tavoite: Finna-strategian tarkistus 2019–2020, katse tulevaan 2025
- Tuotos: konsortiorryhmän näkemyksiä tarkennuksista Finna-strategiaan
- 6 teemaa
- Pöytien sihteerit kirjasivat muistiin

Muistin virkistämiseksi...

- Teema 1: perustehtävä
 - **Edistyksellinen 2020 ja 2025?**
- Teema 2: perustehtävä
 - **Finna.fi-fokusalueiden tärkeysjärjestys?**
- Teema 3: strategiset tarvoitteet
 - **Karsittavaa 2019–2020?**
- Teema 4: tahtotila 2020
 - **Muutosvoimien merkitys?**
- Teema 5: tahtotila 2020
 - **Avoimet ja rajatut aineistot?**
- Teema 6: perustehtävä
 - **Kotitehtävät**

Tulosten laadullinen analysointi

1. vaihe – aineiston teemoittelu

- Aineisto: sihteerien kirjaukset
- Analysointi: koodaus Atlas.ti-ohjelmistolla

2. vaihe – Finna-tiimin työpaja

- Aineisto: 1. vaiheen analyysit, kuvaajat
- Analysointi ja tulkinat: Mihin fokus 2019–2020? Mikä siirretään uudelle strategiakaudelle?

→ **Johtopäätökset**

Teema 1

- **"Perustehtävä - Finna tarjoaa edistyksellisen ja jatkuvasti kehittyvän ratkaisuympäristön tiedon hyödyntämiseen"**
(Finnan strategia 2016–2020, s. 3)

Finna tarjoaa edistyksellisen ja jatkuvasti kehittyvän ratkaisuympäristön tiedon hyödyntämiseen

Ratkaisuympäristön tarjoaminen

Yhdessä kehittämisen toimintamalli

Kansallisten infrastruktuurien keskinäinen linkittäminen

Teema 1: työstö

- Pienryhmäkeskustelu 15 min.:

Miten konkretisoimme "edistyksellisen"?

Mitä se tarkoittaa vuonna 2020?

Entä vuonna 2025

- **Tuotos: kaksi määritelmää**
(ryhmän sihteeri kirjaa post-it-lapuille tai kiwiin)

TULOKSET: Miten konkretisoimme "edistyksellisen"?

Neljä ryhmää tiivistä edistyksellisen yhdeksi lauseeksi.
Muistiinpanoissa lisäksi pidempiä selityksiä/pohdintoja.

◊ Edistyksellinen LAUSEET

2 Members:

○ Edistyksellinen2020 LAUSE

Quotations:

- ④ 4:1 Integroituminen kaikkiin rajapintoihin, sovelluskehitys, joka lähtee aidosti käyttäjistä, avoimuus
- ④ 8:2 laajentuminen edelleen myös nykyisen konseptin ulkopuolelle, jopa kaupallisiin organisaatioihin
- ④ 9:2 2020: Yhteinen tietovarantomme
- ④ 11:1 Lisää digiä - heti!

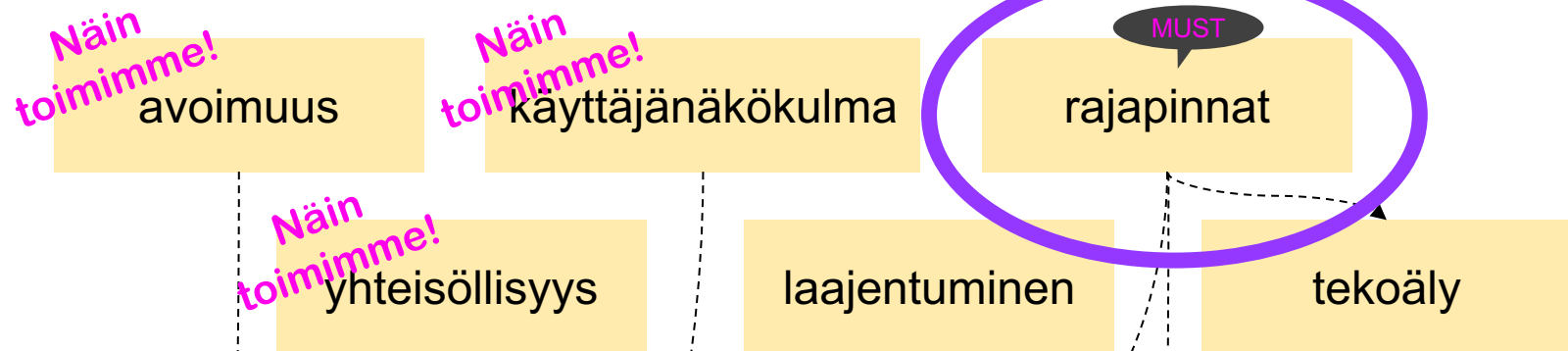
○ Edistyksellinen2025 LAUSE

Quotations:

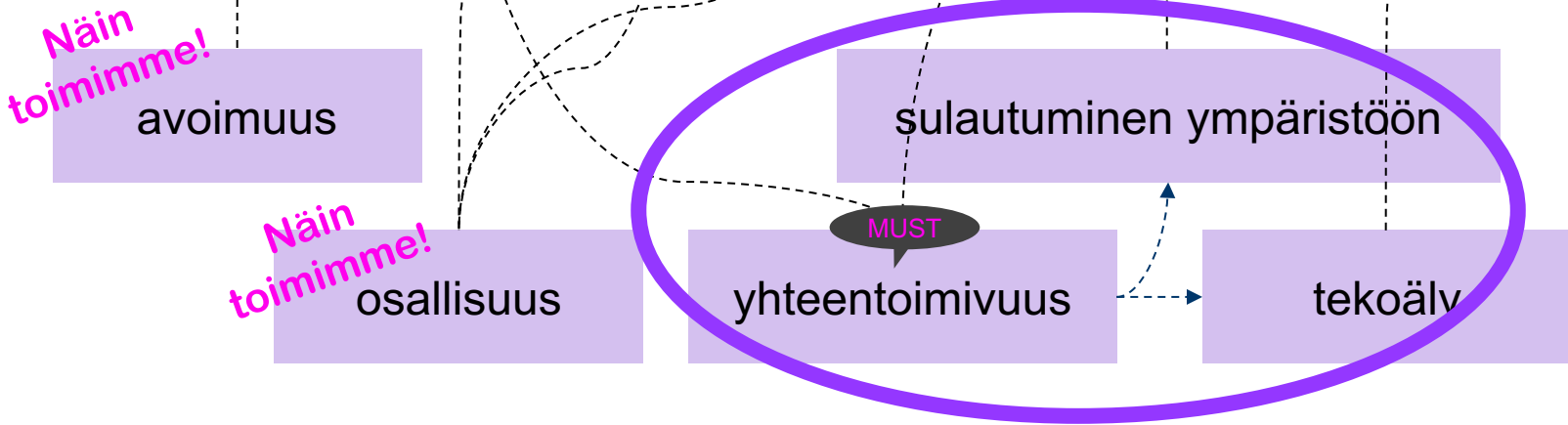
- ④ 4:2 Olisiko Finna oikeasti ekosysteemin osa, siten että se todella solahtaisi siihen tutkijan arkityöhön...
- ④ 8:1 finna edistää osallisuutta ja aineistojen avointa käyttöä luoden malleja ja konsepteja
- ④ 9:1 2025: Yhteentoimiva, linkittyvä Finna
- ④ 11:2 Lisää älyä - pitäisi olla jo!

TULOKSET: Miten konkretisoimme "edistyksellisen"?

Edityksellinen 2020 (teemat kaikista kirjauksista)

Edityksellinen 2025 (teemat kaikista kirjauksista)

JOHTOPÄÄTÖKSET

Finna tarjoaa edistyksellisen ja jatkuvasti kehittyvän ratkaisuympäristön tiedon hyödyntämiseen

Ratkaisuympäristön tarjoaminen

Yhdessä kehittämisen toimintamalli

Kansallisten infrastruktuurien keskinäinen linkittäminen

- Pidetään fokus mukana olevissa sektoreissa ja käyttäjätarpeissa
- 2019–2020:

Rajapintojen kehittäminen

- Seuraavalle strategiakaudelle:

Yhteentoimivuuden varmistaminen

Tekoälyn hyödyntäminen

Sulautuminen ympäristöön

Teema 2

- ”Perustehtävät -
Finna mahdollistaa
aineistojen
tarjoamisen helposti
erilaisten käyttäjien
tarpeisiin ja
- Finna kehittää
personoituja ja
käyttäjystävällisiä
palveluja”
(Finnan strategia
2016–2020, s. 3)

Finna mahdollistaa
aineistojen tarjoamisen
helposti erilaisten
käyttäjien tarpeisiin

Luotettavan
tiedon jakaminen

Aineistot
löydettäviksi ja
näkyviksi

Valitut ja kattavat
aineistot helposti
saatavilla

Finna kehittää
personoituja ja
käyttäjystävällisiä
palveluja

Uudelleenkäytön
mahdollistaminen

Käyttäjien
tuottaman tiedon
hyödyntäminen

Wow-efektin
luominen

Teema 2: työstö

- Pienryhmäkeskustelu 15 min.:

Millä esitellyistä Finna.fi-konseptin fokusalueista voisi olla arvionne mukaan suurin yhteiskunnallinen vaikuttavuus vuonna 2025?

- **Tuotos: Järjestysnumerot 1–4 annettuun listaan**
(sihteeri kirjaa)
1 = suurin vaikuttavuus, 4 = pienin vaikuttavuus

TULOKSET: Millä suurin yhteiskunnall. vaikuttavuus?

A	Kaikki yleiset kirjastot Finna.fi:ssä		4	4	4	2	2
B	Kulttuuriperintöaineistojen käyttö kouluissa ja opetuksessa		2	3	2	4	2
C	Rajapinnan hyödyntäminen		1	2	1	1	1
D	Tiede ja tutkimus Finna.fi:ssä		3	1	3	3	2

1. Rajapinnan hyödyntäminen

2. Tiede ja tutkimus Finna.fi:ssä

Kulttuuriperintöaineistojen käyttö koulussa ja opetuksessa

4. Kaikki yleiset kirjastot Finna.fi:ssä

JOHTOPÄÄTÖKSET

Käyttäjät

Tutkijat

- Tarve sähköisille palveluille: tiedon parempi hyödyntäminen
- Fokuksessa jatkossa myös tutkimusaineistot ja -data

Elinkeinotoiminta: Luovat alat

- Näköaloiden ja työkalujen kasvattaminen
- Uudelleenkäytön edistäminen

**+ rajapinnan
hyödyntäjät**

Ammattilaiset: Opettajat

- Finnan käyttö tutuksi tuleville tutkijoille jo opintovaiheessa

Yksilölliset: Harrastajat

- Joukkoistamisen voimavara
- Tuottaa joukkoistamisen mahdollistavia työkaluja ja toimintamalleja

Opettajat

- Opettajien tarpeet huomioimalla edistetään palvelun oppimiskäyttöä

Teema 3

- **"Strategiset tavoitteet - Kulttuuri ja tieto lähemmäksi kaikkia ja Yhteiskäyttöiset ja kustannustehokkaat ratkaisut"** (Finnan strategia 2016–2020, s. 6)

**Kulttuuri ja tieto
lähemmäksi kaikkia**

- Näkyvyyden ja tunnettavuuden edistäminen (90 % kk-opiskelijoista ja opettajista)
- Finnan 100% hyödyntäminen yleisissä ja AMK kirjastoissa sekä OKM:n arkistoissa
- YLE:n Elävän Arkiston mukaan saaminen
- Joukkoistaminen ja kansalaislähtöinen toimintamalli
- Integrointi kansalliseen palveluväylään

Teema 3: työstö

- Yksin tai yhdessä pohdinta (vaikka lounaan ääressä):

Onko strategisissa tavoitteissa karsittavaa eli mitä ei kannata miettiä enää 2019-2020?

(...joko siksi, että asia on menettänyt merkityksensä tai että se kannattaa siirtää tulevalle strategiakaudelle.)

- **Tuotos: Merkinnät fläppitaululle**
(yksin tai yhdessä)

TULOKSET: Mitä ei kannata mieltää enää 2019–2020?

- **Strategisista tavoitteista ei karsittu mitään...**
- Ryhmän jäsenet kirjasivat fläppiin seuraavia tarkennuksia:
 - Finnan 100% hyödyntäminen yleisissä ja AMK-kirjastoissa sekä OKM:n arkistoissa → **Uudet järjestelmät ja Finna**
 - Integrointi kansalliseen palveluväylään → **Yhteentoimiva suomi.fi (YSO)**
 - Integrointi sähköisiin oppimisympäristöihin EduCloud, yhteisratkaisujen pilotointi → **oppimisen alustapalveluhankkeet**
 - OKM:n ~~ATT~~-sisällön integrointi → **avoimen tutkimuksen**
 - Uudet palvelut **ja aineistot** kumppanuuksien kautta
 - Kuvapalvelu- ja kulttuurimatkailupilotit → **kuvapalvelupilotti oma hanke, ”paikallishistoria”**
 - Finnan hyötyjen todentaminen ja vaikuttavuuden mittaaminen → **+ rooli, politiikka, toimintamalli**

JOHTOPÄÄTÖS

- **Strategisissa tavoitteissa ei karsittavaa, joten priorisointi ja resurssien kohdentaminen tehtävä muiden strategiakohtien (työpajan tulosten) kautta!**

Teema 4

- **"Tahtotila 2020 - Älykkyys: Älykäs aineistojen yhdistäminen ja oppiva Finna"** (Finnan strategia 2016–2020, s. 4)

Näkökulma

Tahtotila 2020

Tahtotilan tarkennus

Älykkyys

Älykäs aineistojen
yhdistäminen ja
oppiva Finna

- Aineistojen älykäs linkitys
- Kansallisten infrastruktuurien integrointi ja kumppanuuksien hyödyntäminen
- Aineistojen suositteleminen ja datan visualisointi

Teema 4: työstö

- Pienryhmäkeskustelu **15 min.**, jokainen voi kirjata post-it-lapuille tai sihteerit kirjaavat:

Finnan strategiaa laadittaessa kuvailutiedon muutokset ja teknologian kehittyminen nähtiin Finnan kannalta merkittäviksi muutosvoimiksi.

Mikä on nyt näiden muutosvoimien merkitys Finna-konsortiolle?

- Yhteenvetokeskustelu 25 min.
- **Tuotos: Kirjaukset yhteiskeskustelusta** (Heli kirjaa)

Kuvailutiedon muutosten ja teknologian kehittymisen merkitys Finna-konsortiolle

Yhteenveto

- Finnan indeksi: flat vai monientiteettinen???
- Metadata vs. aineistot (kokoteksti)
- Suosittelupalvelut ym. Finnan ulkopuolella (rajapinnat)
- Teknologiamuutokset
 - Tulevaisuusvisiot näkyväksi (konsultti)
 - Kokonaisarkkitehtuurin merkitys
- Hakutoimintojen kehittäminen
 - relevanssin pitää pysyä mukana kun metatiedon määrä kasvaa
 - käyttäjäprofiilin mukaiset hakurelevanssit
- Kokoelmataso - objektitaso
 - kuka määrittelee kokoelman?
- Teknologiasta apu kuvailun ja sen muutoksen hitauteen

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

- **Aktiivisia muutosvoimia paljon!**
- **Finna-yhteisössä paljon eri näkemyksiä ja tulkintoja**
- **Tarvitsemme lisää tietoa ja ymmärrystä vaikutuksista**

Näkökulma

**Jatkuva
muutos**

Tahtotila 2020

**Käytössä keinoja
muutosten
haltuunottoon**

Tahtotilan tarkennus

- Selvityksiä asiantuntijavoimin
- Tiedon jakaminen Finna-yhteisössä
- Uusien keinojen kehittäminen

Teema 5

- **"Tahtotila 2020 - Avoimuus: Avoimuus maksimoi uudelleenkäytön hyödyt ja palveluiden innovatiivisen kehittämisen**
- **Sisältö: uuden ajattelun ja innovaatioiden polttoaine"**
(Finnan strategia 2016–2020, s. 4)

Näkökulma

Tahtotila 2020

Tahtotilan tarkennus

Avoimuus

Avoimuus maksimoi uudelleenkäytön hyödyt ja palveluiden innovatiivisen kehittämisen

- Rajapinnat ja lähdekoodi avoimia ja dokumentoitu
- Toimintamallin avoimuus
- Laaja ja monimuotoinen kehittämisverkosto

Sisältö

Uuden ajattelun ja innovaatioiden polttoaine

- Relevantit, tarkoituksenmukaiset, riittävän kattavat ja käyttäjäkunnan tarpeiden mukaiset aineistot

Teema 5: työstö

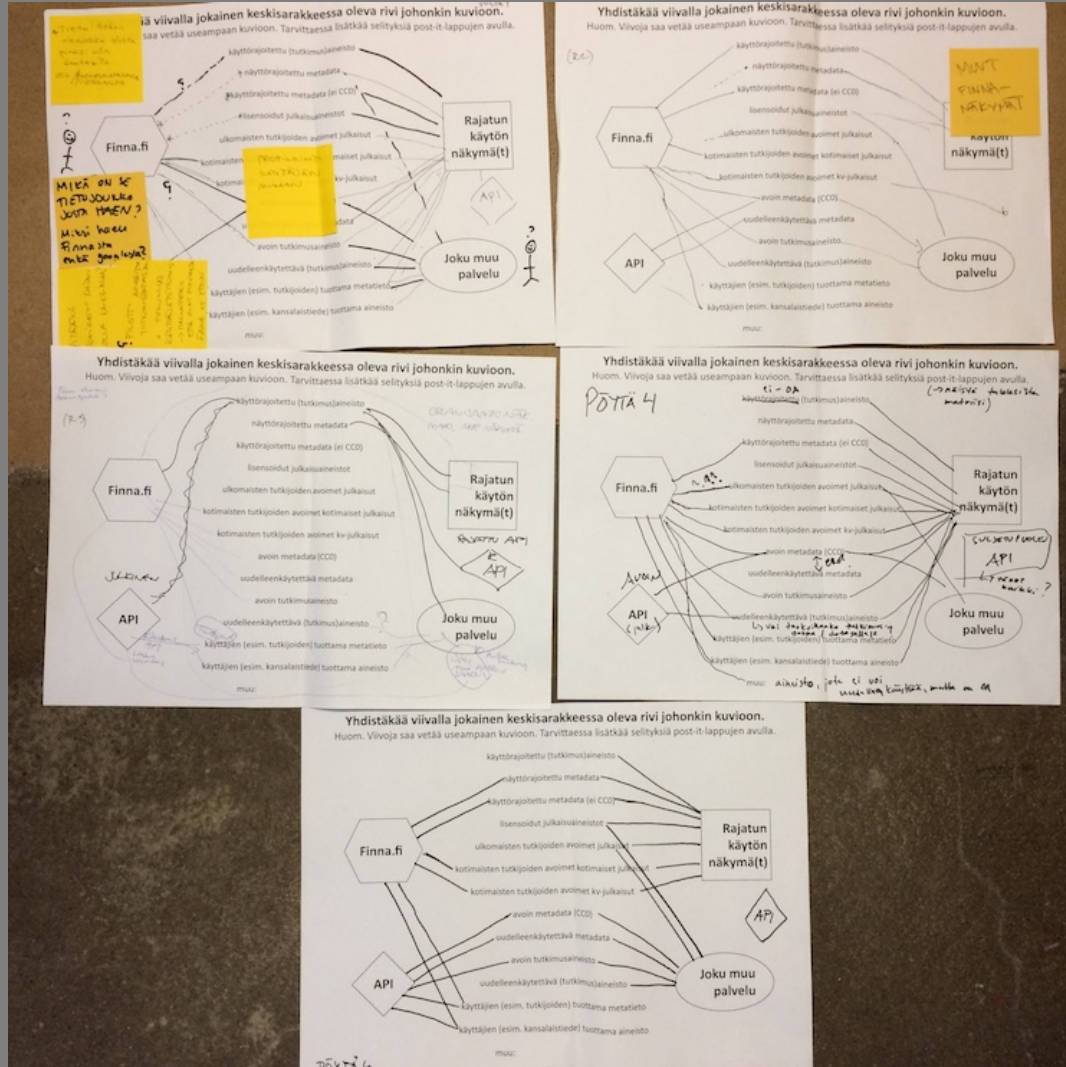
- Pienryhmäkeskustelu **15–20 min.**, sihteeri kirjaavat keskustelun aikana **tehtäväarkille**:

Strategiaa laadittaessa avoimuuden kasvuun liitettiin useita merkityksiä, mm. aineiston luotettavuuden varmistaminen, Finnan tehtävä avointen aineistojen näkyvyyden lisäämisessä sekä digitaalisten objektien tuonti metadatan rinnalle.

Minkä avoimien aineistojen tulisi olla Finna.fi:n kautta saavutettavissa ja mitkä pitäisi tarjota vain rajatun käytön näkymien kautta?

- Lyhyt kommenttikierros 10 min. (jos ehditään)
- **Tuotos: Yhdistämisehdotukset**

TULOKSET: Avoimet aineistot Finna.fi:ssä:

JOHTOPÄÄTÖKSET

- **Olennaista tietoa aineiston olemassaolosta**
- **2019–2020**

Finna.fi: kotimaisten tutkijoiden avoimet kotimaiset ja kv-julkaisut

- **2020 →**

NKR – Näyttörajoitetun metatiedon ja käyttörajoitettujen aineistojen palvelu

YHTEENVETO JOHTOPÄÄTÖKSISTÄ

1. Perustehtävä: **Pidetään fokus mukana olevissa sektoreissa ja käyttäjätarpeissa**
 - Edistyksellistä 2019–2020: rajapintojen kehittäminen tulevaa silmälläpitäen (yhteentoimivuus, tekoäly, sulautuminen)
2. Perustehtävä: **Keskeiset kohderyhmät 2019–2020: tutkijat, opettajat ja rajapinnan hyödyntäjät**
3. Tahtotila 2020: **Käytössä keinoja muutosten haltuunottoon**
4. Tahtotila 2020: **Olennaista tietoa aineiston olemassaolosta**
 - Finna.fi: kotimaisten tutkijoiden avoimet kotimaiset ja kv-julkaisut
 - 2020 → NKR

Hyväksytäänkö johtopäätökset strategian tarkennuksiksi?

Teema 6

- **"Perustehtävä - Finna edistää organisaatioiden välistä yhteistyötä"**
(Finnan strategia 2016–2020, s. 3)

Finna edistää
organisaatioiden välistä
yhteistyötä

Vanhojen
palveluiden
korvaaminen

Alusta sektorien
väliselle
yhteistyölle

Joillekin toimijoille
ainoa sähköinen
kanava

Teema 6: kotitehtävät

1. Elokuun lopussa tai syyskuun alussa käynnistyvät useamman Kansalliskirjaston palvelusopimuksen kommenttikierrokset. Lopulliset sopimukset hyväksytään syyskauden jälkipuolen kokouksissa.

Varatkaa organisaationne/yhteisönne sopimusasiantuntijoilta aikaa sopimusluonnosten läpikäyntiin ja kommenttien antamiseen.

2. **Keskustelkaa sektorillanne uusista sektorin sisäisen Finna-yhteistyön keinoista ja tuokaa ideanne seuraavaan konsortiorryhmän kokoukseen 6.9.2018.**

TULOKSET

- Sopimusasiantuntijoiden aikaa syys–lokakuussa
- Sektorien sisäiset yhteistyön keinot:

**Kiitos kaikille
panoksestanne!**